

دز سعادت ده باره عالی بخواهد
داره مخصوصه

عمل اداره :

مکتبہ کلقت حسن صریح

۱۲۲

بخار

مسکنہ موافق آثار جنگی میں
میون او بیور
بخاری احمد بن حنبل
بخاری احمد بن حنبل
بخاری احمد بن حنبل

ویر، فلسفہ، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و رہنمائی و مدنی احوال و مشروعہ اسلامیہ وہ بحث ایدر و لفظہ دہ بنسٹر اے انوں۔

دز سعادت ده نسخہ سی ۵۰ پارہ در

صاحب و مؤسسی :

ابوالعلا ذین العابدین - ح . اشرف ادب

آپونہ بدلي

ستہ لکی الق آیلني

قیرلہ دن مقوا بورو ابلہ کونڈریلیرسہ سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنیر

مالک عہانیہ ایچون ۸۰ ۴۰ غروش

روسیہ « ۶۹۵ ۳۰۵ روبلہ

سائز مالک اجنیہ « ۱۷ ۹ فرانق

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در دنجی جلد

۱ جاذی الاول ۳۲۸ بچشنبہ ۶ مایس ۳۲۶

عدد : ۱۹

انسانہ و ایمانہ

زمان اولور کے انسان ، بو محنت رفتادہ ہر شیدن بیفار ؛ مشعشع بر سر اپاک انوار جاذبہ دارینہ قاپیلوب درین وادیلری ، یوکسک طاغلری ، متہوز دہ کٹرلری آشمندن ، ہپ او آمال مستقبلہ نک ، یالانجی خندہ لرکه کولن او سر اپاک بخش ابتدیکی غیر تله قوش مقدمن بی تاب مشی قالدوق فیفای حیاتہ و قہ کیر تھکر اولور ؛ بتون حیات کذشتہ سی ، بلکہ بتون ماضی ؛ عمر پسر پیش فکر تندہ جانلاندیر . کورور کے بتون ستارہ آمال انجلایاپ طلوع اولہ دن افولکنین عدم آباد اولوب کیتمش . بتون او ذوق و سعادت لر نیر غفلتندن اصابت ایتش او جو جوی برخندہ ضیادن باشقة برشی دکل . بتون الہ و کریم لردہ ہپ او سونوب کیدہ جاک شہاب املک ، طلوع نہ استظاردن عبارت . جهانک نہ ذوق تندہ شجہہ حقیقت کورور ، نہ چورندہ . هر شی قرار سز ، هر شی بر تحول دائمی یہ معروض . دیدبہلر ، طنطہ لر ، عالمی ترہ دن جهانکنکرلر ، جهانہ درس ویرن حکیملر ... ہپ مکوم فنا . شوکت و شانلر ، صیت و شہر تلر ... ذوق و سعادت لر ، الہ و فلاکتلر ... بونلر ہپ یالان ، یالان . اور تندہ برهیچیحی حیاتندن باشقة هیچ برشی یوق . بہار کلیر ، خزان کیدر . فرح کلیر ، ترح کیدر . بو ، بر انقلاب متہادی کہ ضبط ایدیلر ، تو قیق غیر قابل ، بر نقطہ ثباتہ ارجاعی محال . ہپ بولیلہ ، بیچارہ بشر ہپ بولیلہ : بوکون بر امید نو طلوع ک خیال تحققی ایله خندان ، یارین بربیاس قطعینک اکتاب حیاقفرسائی ایله کریان . شیمدی آگلار ، بر آذ صوکرا آگلا دینک کولر . شیمدی کولر ، بر آذ صوکرہ کولیکنہ تأسیف ایدر . ماضی سنه مناسف ، استقبالہ اطمئنانی یوق . ایلری می ، کری می ؟ حیرتندہ قالیر . او زمان حیاتندن ، بو معوج کذر کاہدن ، حتی کائناتندن درین بر فرست طویار . بولی صفا کرہنک بتون آلا یشنندہ برشمہ تراب حس ایدر . مطنطن کاشانہلر نظرندہ بولیانش بور مناز ، پیکلر لہ شمسیارہ آمال بر تودہ سیاہ شکانہ کیدر ... مکوک سمالر مظلم بولو طلرہ ، ملوون انقلار ماء زیریز غرو بولرہ ، یشیل طاغلر قارار میں طوپراقلہ دو نز .. لطیف لطیف آفان جو بیار لرک ، حزین حزین چاغلایان ش لالہ لرک آہن کدار نشایدی زیر زمینہ کی ایکلشیلر کی کلیر . پرنٹاط اوتن بلبللر ک ترماتی سریہ لر او قویان اسحاق لرک مناز لرک عکس ایدن آجی فریان لری آ کیدر ... حاصلی بتون بدایع جهان نظرندہ بارلوخ خرابیہ ، بتون ذمہ مات لطیفہ بر فریاد نالہ کارہ دونر ، نرہیہ توجیہ نکاہ ایلسہ برسیاہی ؟ فنا ایچنڈہ نظر لری بوغولور . هانکی جہتہ وقف صاخ ایلسہ برو نالہ بوم ایلہ بینی طولار . نظرندہ جهانک جو کوک بر قبرستاندن ، انسان لرک متھر ک برو سنک مقابردن فرقی قالاز ، هر شیدہ بر نشاہہ عدم ظلمت فشان اولور . آیا قلری آلتندن کرہ لر او چارہ فوق رائمندہ سہاریقیلر . صانکہ رو سی جسمیندن آیریلیر . هر شیعہ برابر وجودینک ، قلبینک - اوت ، فی نہایت آمال بیز صردہ نک مسقط خنترانی اولان قلبینک - دہ شو قوافل فیاہ التھاق ایتھیکنی کورور . کیت کیدہ بتون عالمی محکمہ کنن دیلیر ، بر بولیلہ چار پیشیر . طاغلر ، درہ لر ، آفاق و سمالر عدم آباد ہیچا ہیچہ سوز و لوب کیدر . بر کرد بیاد قیامت ہر شیی ... بر غبار ہیچی یہ ، بر دود سیاہہ قلب ایدر .. نہایت بر جو گوی مطلق ...

بو دیقیقہ لر ، معنویاتک حیات و مماثی اولان بو زمان یائیں و فتوڑ بشر ایچون نہ بیوک بر ایتلا در ! انسان بولیلہ بر اوجور دوم کنارینہ کاوب دہ کنندی بی مظلوم ، سیم سیاہ بولشفلر ایچنڈہ کور دیکی زمان بو کو زل دنیاک ، بو منزین طبیعتک نہی وارد رکھ آنی او کر داب ضلالتند قور تارہ بیلسون ؟ جهانک هانکی ذوق ، هانکی سعادتی وارد رکھ اکا مدد کار اولہ بیلسون ، انک قلبینہ نشوہ تسلیت بخش ایدہ بیلسون ؟ ..

نظرندہ کائیں یوق ؛ موجودات بر ظل کشیف ، بر ظلمت سیاہ . قلبینہ امید قالمامش ؛ آقی یوق ، پیشندہ کردا بیلر ظلمت فشان . هیچ بر یہ خلاصکار یوق ؛ جهان رحیم و شفیق دن عاری . کوشنہ بر صدا کلر ؛ جهان سمیع و مجیب دن خالی . ماضی مظلوم ، آقی مظلوم ، یرلر قارا کلکن ، سمالر سیاہ . عجبا بو شب یلادی خسرا ندہ نور ایماندن باشقة انسانہ و هبر اولہ حق بر رضیا ، « اللہ » دن باشقة صفحہ حق بر پناہ واری ؟ ...

ع . اشرف اربب

بولق ایچون عادی و حقیر شیلرک در حال فدا ایدلسی لازم کلیر . بر شیئک عادی و یاعظیم اولمی دہشی ؛ آخرہ نسبیہ تقدیر و تعین اولور . بو حالدہ ارباب رفاه و یسارک مدت جیاتلر ندہ نائل اولہ بیلہ جکلری لذائذ صافیہ حساب اولنسون بعدہ فرق ثلاثہ سالفہ نک اعتماد لری مقضا نسنجہ اصحاب بصیرت و ایقان و ارباب تصدیق و ایمانک احرار ایدہ جکلری سعادت سرمدیہ ایلہ مقایسہ ایدلسون کہ او کا بدل ترک اولنہ حق مشتیات فانیہ نک دنائی ، دکرسز لکی آشکار اولسن .

بو اوج احتمالک جملہ سفی تجویز ایدہ رک حالت رابعہ یہ کرفتار اولور سک یعنی منکر بعث و حشر اولان فرقہ خالہ نک سوزینی قبولہ . احصار ایله ابرا ز جہا ندہ بولنور سک سکا شو بولدہ خطاب ایددرم : سن بو اصرار یعنی اولیہ قطعی و ضروری بر برهان منطقی یہ استناد ایتھیر ملیسک کہ اوندہ هیچ برصورتہ احتمال غلط و خطاب بولنسین . اکر اوٹ ! بن بولیلہ بر دلیل واردر . فقط اور تھیہ قومیہ مجبور دکم دیر سک سکا غایت قیصہ بر جواب ویرم . دیرم کہ دیمک سن کندی باشکہ بتوں اینیا واولیا و طوائف حکما وجاهیر عقلاتک واقف اولہ مدقلری بر نوع دلیلہ وقوف و اطلاع دعوا سندہ بولنیور سک . دنیادہ بوندن عجیب و غریب بر ادعائی صور ایدہ بیلہ عشق اولسن . اویله غایت کثرتی و علوم و معارف ده تقدم و مهارتی خائز اولان و ایچلر ندہ کی انبیاء عظامک معجزات عظیمہ لریلہ اصحاب لری مؤید بولناب بو ذوات حقائق آیاتک غلط و خطاب ایتلر یعنی تجویز ایتھیک حالت سن نہ قدر عالی بر ز کا و فطرتہ مالک ایمیش ، یا خود اعتماد نفس و غرور شیطانی خصلت ردیئہ سندہ نہ مرتبہ ایلری وارہش سک کہ کندی خطسا کی بر درلو دائڑہ احتمالہ صیغدیرہ میور سک ، دلیل موہوندہ غلط امکانی قالہ آیمیور سک .

اکر جہا نک اوج بالا سنه چیقدینک حالدہ ذرہ قدر انصافک وارا یسہ بزدن صاقلا دیغک دلیل کدکی امکان غلطی اعتراف ایدرسک بو حالدہ آنفاً مشروح حالت تالیہ یہ رجوع ایتمش اولور سک واورا دہ درمیان ایتھیکمز سوزلری نظر مطاعیہ آلمگہ مجبوریت حس ایدرسک .

یوق ! بو تجویز و اعترافہ اصلاحیتا شمیہ رق غلط و خطانک بھمه حال انبیاء و حکما طرفندہ اولمنہ اصرار ایدرسک ، بولیلہ بر عناد نابجا یہ محس اولوب قالیر سک یعنی واحدک نصف الاثنين اولمنی و سواد ایله بیاضک ممتع الجماع بولنسی جزمک کنی - بعد الموت روحک بمقاصی محالات عقلیہ دن عد ایدہ رک - بعثت عدم و قویتی جازم اولدینگی ادعا ایدرسک آرتق قابل تداوی اولیہ جق بر آفت عقلیہ یہ مبتلا اولدینگ تحقیق ایتمش اولور کہ العیاذ بالله بولیلہ بر درد دوا نایذیرہ کرفتار اولان کیمسہ یہ چارہ بولنماز ، بناء علیہ سنک حالتک تأسیدن باشقة المزدن بر شی کلر . قرآن کریم دہ بو مقولہ جھسل مسکب اربابی حقنے دہ « اوئیک کلانعام بل ہم اصلی اوئیک ہم الغافلون » دیہرک فطرت بشریہ دن صد صرحاہ دور اولمی یعنی اعلان ایتمکدہ در .

مناستری اسماعیل حق